

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 0 P 091317 22 Gv1
Doboj, 14.3.2023. godine

Okružni sud u Doboju, sudija Prešić Vojka, u pravnoj stvari tužilaca M.Đ, sina J. iz J. i M. Lj., sina J. iz J., opština S., koje zastupa punomoćnik R.D., advokat iz D., protiv tuženog M. M., sina D. iz J., koga zastupa punomoćnik T. S., advokat iz D., radi prestanka službenosti puta i prestanka štetnih imisija, vrijednost spora ... KM, odlučujući o prijedlogu tuženog M. M. za ponavljanje postupka pravosnažno okončanog presudom Okružnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 091317 21 Gž od 1.4.2022. godine, dana 14.3.2023. godine, donio je:

R J E Š E N J E

Odbija se prijedlog tuženog M. M. za ponavljanje pravosnažno okončanog postupka presudom ovog suda, broj: 85 0 P 091317 21 Gž od 1.4.2022. godine kao neosnovan.

Odbija se zahtjev tuženog M. M. za naknadu troškova u vezi predmetnog prijedloga, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom ovog suda, broj: 85 0 P 091317 21 Gž od 1.4.2022. godine žalba tuženog je odbijena i presuda Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 091317 20 P od 30.9.2021. godine, potvrđena.

Stavom prvim prvostepene presude Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 091317 20 P od 30.9.2021. godine utvrđeno je: da ne postoji pravo služnosti prolaza pješice, zaprežnim vozilom, poljoprivrednim mašinama, traktorom, građevinskim mašinama, putničkim i teretnim vozilom, te progoniti stoku putem u širini od 3,30 m do 3,50 m i dužini od oko 100 m, preko nekretnine tužilaca označene sa k.č. broj 360 zvana "P." u naravi put bez oznake, površine 440 m², upisana u posjedovni list, broj: 218 k.o. J., koja počinje od javnog puta k.č. broj 2119 k.o. J., u korist nekretnina tuženog označenih sa k.č. broj 352/1 zvana "B." voćnjak, površine 3612 m² upisana u posjedovni list, broj: 217 k.o. J., pa je tuženom zabranjeno uz nemiravanje suvlasništva tužilaca izvršavanjem sadržaja prava te služnosti u navedenom obimu.

Stavom drugim iste prvostepene presude od 30.9.2021. godine utvrđeno je da je tuženi prouzrokovao štetne imisije dopuštanjem oticanja otpadnih voda, fekalija životinjskog porijekla i drugog zagađujućeg sadržaja iz objekta farme za uzgoj goveda izgrađene na nekretnini označenoj sa k.č. broj 352/1, površine 3612 m² k.o. J, pa je tuženom zabranjeno dalje održanje izvora tih imisija i naloženo mu je njihovo otklanjanje, ukoliko tuženi ne ukloni uzroke štetnih imisija, tužiocu su ovlašteni na osnovu ove presude iste ukloniti preduzimanjem tehničkih mjera putem trećih lica, ili potpunim zatvaranjem izvora štetnih imisija, a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Stavom trećim navedene prvostepene presude od 30.9.2021. godine obavezan je tuženi da tužiocima nadoknadi troškove postupka u iznosu od ... KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Tuženi, kao predlagač, dana ... godine ovom sudu podnio je prijedlog za ponavljanje postupka pravosnažno okončanog gore navedenom presudom ovog suda, a na osnovu odredbi člana 255. stav 1. tačka 9) u vezi sa odredbama člana 256 stav 2. i člana 257. stav 1. tačka 5) i

stava 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP-u), navodeći da je tu presudu ovog suda, broj: 85 0 P 091317 21 Gž od 1.4.2022. godine zaprimio dana 13.4.2022. godine, a da mu je presudom na osnovu priznanja Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 101578 21 P od 30.12.2021. godine utvrđeno da je po samom zakonu stekao službenost puta i da se on na osnovu te presude u zk. uložak broj 158 k.o. J. na parceli, broj: 256/10 uknjižio sa pravom stvarne službenosti puta koja parcela po novom premjeru odgovara parceli, broj: 360 k.o. J. i smatra da bi odluke u ovom postupku bile drugačije i povoljnije da je tokom postupka imao presudu kojom mu je utvrđena služnost, kao i da je ta služnost već bila upisana u zemljišnim knjigama.

Odgovor na prijedlog za ponavljanje postupka tužiocu nisu dostavili.

Prijedlog za ponavljanje postupka nije osnovan.

Naime, predmetna prvostepena presuda, broj: 85 0 P 091317 20 P od 30.9.2021. godine se zasniva na činjenicama i rezultatima provedenih dokaza na osnovu kojih je prvostepeni sud u tom postupku utvrdio: da su tužiocu suposjednici k.č. broj 360 "P." put bez oznake, površine 440 m² upisana u posjedovni list 218 k.o. J.; da je tuženi vlasnik i posjednik k.č. broj 352/1 sa kojom parcelom je spojena i k.č. broj 359 koja je bila "B." voćnjak, površine 1500 m², a k. č. broj 352/1 je bila "O." voćnjak, 4. klase i nakon spajanja je nastala parcela k. č. broj 352/1, površine 3.612 m² sve k.o. J.; da je tuženi na k. č. broj 351/1 i k. č. broj 352/1 izradio proizvodni objekat farmu krava muzara, kapaciteta 70 krava i sa pratećim sadržajima u sklopu porodičnog imanja; da k.č. broj 360 koja je suposjed tužilaca graniči u jednom dijelu sa k. č. broj 351/1 i 352/1 koje su u posjedu tuženog; da je jedini put za dolazak kućama i okućnicama tužilaca k.č. broj 360 koja je u naravi put, nasut tvrdim posipnim materijalom; da tuženi u svoju parcelu k.č. broj 351/1 ima ulaz sa parcele k.č. broj 2119, koja je u naravi asfaltirani, javni put (javno dobro) sa kojom graniči; da je bez osnova prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužilaca jer se ne radi o konstituisanju prava služnosti i jer su tužiocu u posjedu predmetne parcele od 1973. godine koju su stekli nasljedivanjem od svoga oca, pa su i prepostavljeni vlasnici, što im daje pravo da traže da se od njih otkloni uznemiravanje od nesmetanog uživanja svoje nepokretnosti; da je k.č. broj 360 u naravi put kojim se pristupa k.č. broj: 396, 352/1 i 397/1, 397/2, 395 i 398. da se k.č. broj 352/1 pristupa sa parcele 360 sa njene istočne strane i to dijelu iza objekata koji se nalaze na k. č. broj 352/1 k.o. J. pokraj međe; da k.č. broj 352/1 ima pristup i sa javnog puta, označenog sa k.č. broj 2119 koja je javno dobro, a što je sve prikazao na skici lica mjesta koja je u prilogu nalaza; da je sporni put vodio samo do kuća tužilaca, da je dužine oko 100 m, a širine od 3,5-4 m, da je tuženi počeo da koristi taj put nakon što je od M. K. kupio parcelu koja je u naravi bila brdo, voćnjak, koji je tuženi zaravnao i na istoj napravio-proširio svoju farmu; da do tada nije ni imao potrebe da koristi put tužilaca, jer ima svoj put sa javnog puta, a dok nije skinuo to brdo sa njihove parcele, tog spornog puta nije se ni moglo ući u tu parcelu tuženog; da je tek kasnije tuženi kada je poravnao predmetnu parcelu, prosjeca sa njihovog puta ulaz u svoju parcelu bez ikakve saglasnosti i pitanja tužilaca; da je njihovim putem tuženi znao dovesti bale sjena, materijal za silažu, a češće je nastavio koristiti sporni put, nakon što su se porodice zavadile, kada je tužiočev sin Slađan počeo prijavljivati tuženog nadležnim organima zbog bespravne gradnje i zbog nepoštovanja ekoloških uslova vezano za otpadni materijal iz farme; da se na sporni put često izljevaju fekalne vode, da tim putem tuženi vozi đubre, pa se ono prospe, te se od kiše naprave bare sa fekalijama, da tuženi napravi silažu pa od silaže osoka ističe na put, ukazujući i na neprijatne mirise koji se šire od navedene farme; da tuženi nema pravo služnosti prolaza pješice zaprežnim vozilom poljoprivrednim mašinama, traktorom građevinskim mašinama, putničkim i teretnim

vozilima preko parcele tužilaca, koja u naravi jeste put širine 3-3,5 m i dužine oko 100 m, ukupne površine 440 m², radi pristupa na svoje nepokretnosti označene sa k.č. broj 352/1, površine 3612 m², odnosno da tuženi nema uspostavljeno pravo služnosti u korist svojih parcela k.č. broj 352/1, koje bi trebale predstavljati povlasno dobro preko parcele tužilaca k.č. broj 360 koja bi bila poslužno dobro, u smislu odredbe člana 218. Zakona o stvarnim pravima; da se tuženi tokom postupka pozivao na činjenicu da je on održajem stekao pravo služnosti, ali i da su ispunjeni uslovi za sticanje prava služnosti održajem, to mora biti utvrđeno pravosnažnom sudskom odlukom, što u ovom slučaju tuženi nema; da iz provedenih dokaza proizilazi da tuženi sporni put i nije koristio za ulazak u svoje imanje, dok nije na parceli koju je zamijenio sa K. M, izvršio proširenje farme muznih krava koju je tu sagradio, kada se pojavila potreba i za većim dovozom hrane i odvozom stajnjaka, te da je tuženi samovlasno prosjekao ulaz na tu svoju parcelu sa spornog puta koji je u suposjedu tužilaca; da je položaj parcele, broj 360 niži u odnosu na parcele tuženog na kojima se nalazi proizvodna farma, tako da je znatna visinska razlika između ove dvije parcele, što ukazuje da u vrijeme kada na njoj nije bila izgrađena farma, očito je da tuženi nije ni imao potrebu da prolazi tim putem kao ni njegovi prednici; da od ... godine kada zamjenjuje parcele i kada na istoj gradi farmu, javlja se potreba za korištenjem spornog puta; da tuženi ima drugi pristupni put na svoju parcelu i to k.č. broj 352/1, odnosno da ta parcela izlazi na javni asfaltirani put broj 2119, tako da nema osnova da tuženi koristi sporni put tužilaca, kada za pristup na svoje parcele ima ulaz sa javnog asfaltnog puta, pa navodi tuženog da ga u tome sprječava izgrađeni laktofriz kao i bazen za vodu, nisu od uticaja, s obzirom na to da je tuženi sve to izgradio na svojim parcelama i morao je voditi računa o položaju i pristupu istim prilikom gradnje objekata; da navedeno pravo služnosti nije konstituisano u korist parcele tuženog ni na jedan od zakonom predviđenih načina, a da se u ovom postupku sud kretao u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva, te nije utvrđivao da li je tuženi održajem stekao pravo služnosti spornog puta; da se ne radi o ukidanju služnosti jer služnost nije ni uspostavljena u korist parcele tuženog, a nema osnova da je tuženi stekao služnost po samom zakonu kako to navodi, jer to nije dokazao tokom ovog postupka; da je tuženi prigovarao da tužiocu ne mogu ustati sa tužbom za utvrđivanje postojanja prava služnosti puta u korist tuženog, koji je vlasnik povlasnog dobra, jer tužiocu nisu vlasnici navedenog puta, međutim ta činjenica nije od uticaja u ovom postupku, jer tužiocu tužbom i ne traže konstituisanje prava služnosti puta; da tuženi koristi svoju parcelu na takav način da otpadne vode i drugi zagađujući sadržaj iz objekta farme za uzgoj goveda, kao i fekalije životinjskog porijekla sa parcele tuženog k.č. broj 359/1 dospjevaju na parcelu tužilaca k.č. broj 360, što potvrđuju materijalni dokazi, zapisnici inspekcija kao i izjava tužilaca, a sam položaj parcele je takav da se sa parcela tužilaca ukoliko je puna osočna jama ili laguna za stajnjak u slučaju padavina, sve što je viška slijeva se na parcelu tužilaca; da tuženi nije tokom postupka dokazao da poštuje propisana pravila iz ekološke dozvole u pogledu vremena pražnjenja, odvožnje otpada i drugo, te drugih propisa iz ekološke dozvole, što je sve dalo osnova sudu da utvrdi postojanje štetnih imisija sa parcele tuženog.

Ovaj sud, odlučujući po žalbi tuženog na prvostepenu presudu, presudom, broj: 850P 09131721 Gž od 1.4.2022. godine žalbu je odbio uz obrazloženje da u javnim evidencijama o nepokretnostima pravo stvarne služnosti puta na parceli tužilaca nije upisano, što je uslov za sticanje ukoliko je takvo pravo pribavljenо pravnim poslom, kao i da tuženi ukoliko je pravo služnosti stekao na osnovu zakona, to je trebalo da dokaže na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa ali da tuženi to nije ni tvrdio, nego se pozivao na to da je on održajem stekao pravo služnosti preko sporne parcele u posjedu tužilaca i da na osnovu toga vrši to svoje pravo, da je održaj sticanje prava na osnovu zakona, ali da nije dovoljno to što se tuženi u toku postupka pozivao na činjenice da su ispunjeni zakonski uslovi za takav način sticanja, nego je to morao dokazati pravosnažnom odlukom suda, te kako takav dokaz sudu nije ponudio, niti je postavio protivtužbeni zahtjev da se utvrdi da je on to pravo služnosti stekao održajem, to je

pravilno prvostepeni sud zaključio da ne postoji pravo služnosti preko parcele tužilaca, u korist predmetne parcele tuženog, pa da je shodno tome prvostepeni sud pravilno zabranio tuženom da se dalje služi parcelom tužilaca da bi prošao do svoje parcele.

Odredbom člana 255. stav 1. tačka 9) ZPP-a određeno je da postupak koji je odlukom suda pravosnažno završen može se po prijedlogu stranke ponoviti ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih je za stranku mogla biti donijeta povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u ranijem postupku.

Prema odredbama člana 256. ZPP-a iz razloga navedenih u članu 255. tačke 1. do 3. ovog zakona ne može se zahtijevati ponavljanje postupka ako je taj razlog bio bez uspjeha iznijet u ranijem postupku, dok zbog okolnosti navedenih u članu 255. t. 1, 6, 7, 8. i 9. ovog zakona, ponavljanje postupka može se dozvoliti samo ako stranka bez svoje krivice nije mogla te okolnosti da iznese prije nego što je raniji postupak završen pravosnažnom sudske odlukom.

Saglasno odredbi člana 257. stav 1. tačka 5) ZPP-a prijedlog za ponavljanje postupka podnosi se u roku od 30 dana u slučaju iz člana 255. t. 6, 7, 8. i 9. ovog zakona, od dana kad je stranka mogla iznijeti sudu nove činjenice, odnosno nova dokazna sredstva, a shodno stavu 2. istog člana ako bi rok određen u stavu 1. ovog člana počeo da teče prije nego što je odluka postala pravosnažna, taj će se rok računati od pravosnažnosti odluke ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek, odnosno od dostavljanja pravosnažne odluke višeg suda izrečene u posljednjem stepenu.

Presuda na osnovu priznanja Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 101578 21 P dionesena je dana 30.12.2021. godine i postala je pravosnažna dana 18.1.2022. godine, dok je postupak čije se ponavljanje traži pravosnažno okončan presudom ovog suda, broj: 85 0 P 091317 21 Gž od 1.4.2022. godine koju je raniji punomoćnik tuženog, P. C. zaprimila dana 13.4.2022. godine (dokaz dostavnica iz prvostepenog spisa), a predmetni prijedlog ovom sudu tuženi je podnio dana 16.5.2022. godine. Dakle, predmetni prijedlog za ponavljanje postupka je podnesen u roku od 30 dana od dana dostavljanje odluke ovog suda kojom je predmetni spor između parničnih strana u ovom predmetu pravosnažno okončan.

U svom prijedlogu tuženi je naveo da je saznao za novu činjenicu da mu je pravosnažnom presudom na osnovu priznanja Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 101578 21 P od 30.12.2021. godine utvrđeno da je po samom zakonu stekao službenost puta i da se na osnovu te presude u zk. uložak broj 158 k.o. SP J. na parceli, broj: 256/10 dana 27.1.2022. godine uknjižio sa pravom stvarne službenosti puta koja parcela po novom premjeru odgovara parceli, broj: 360 k.o. J.

Smatra da ta nova činjenica predstavlja osnov iz člana 255. stav 1. tačka 9. ZPP za ponavljanje postupka na temelju koje da ju je mogao upotrijebiti u ranijem postupku mogao bi dokazati svoj pravni interes, a time i ishoditi od suda za sebe povoljniju odluku. Međutim razlog za ponavljanje postupka na koji se tuženi poziva nije pravno utemeljen s obzirom da se poziva na novu činjenicu (pravosnažnom presudom utvrđeno pravo služnosti puta i to pravo uknjiženo) koja je nastala poslije okončanja ranijeg parničnog postupka. Nove činjenice kao razlog za ponavljanje postupka mogu biti samo one koje su postojale u vrijeme vođenja tog postupka - konkretno do zaključenja glavne rasprave kada se imaju u vidu pravila o iznošenju novih činjenica i novih dokaza propisana članom 102. stav 2. ZPP-u. Dakle, novom činjenicom

smatraju se one činjenice koje su nastale prije zaključenja glavne rasprave i oni dokazi koji su bilo kada nastali ali se odnose na činjenice koje su nastale prije prekluzije prava na iznošenje novoga, što znači do zaključenja glavne rasprave, ali ne i onih novih činjenica koje su nastale poslije, a što je u ovom predmetu slučaj.

Presudom Osnovnog suda u Doboju, broj: 850P09131720P od 30.9.2021. godine, u pravnoj stvari tužilaca M. Đ, sina J. iz J. i M. Lj, sina J. iz J. protiv tuženog M. M, sina D. iz J, utvrđeno je da ne postoji pravo služnosti prolaza pješice, zaprežnim vozilom, poljoprivrednim mašinama, traktorom, građevinskim mašinama, putničkim i teretnim vozilom, te progoniti stoku putem u širini od 3,30 m do 3,50 m i dužini od oko 100 m, preko nekretnine tužilaca označene sa k.č. broj 360 zvana "P." u naravi put bez oznake, površine 440 m², upisana u posjedovni list, broj: 218 k.o. J, koja počinje od javnog puta k.č. broj 2119 k.o. J, u korist nekretnina tuženog označenih sa k.č. broj 352/1 zvana "B." voćnjak, površine 3612 m² upisana u posjedovni list, broj: 217 k.o. J, pa je tuženom zabranjeno uznemiravanje suvlasništva tužilaca izvršavanjem sadržaja prava te služnosti u navedenom obimu.

Presudom na osnovu priznanja Osnovnog suda u Doboju, broj: 850P10157821P od 30.12.2021. godine, u pravnoj stvari tužioca M. M, sin D. iz J. protiv tuženog M. B, sin N. iz J, utvrđeno je da je tužilac po samom zakonu stekao pravo službenosti puta, prolaza pješice, zaprežnim vozilom, poljoprivrednim mašinama, traktorom, građevinskim mašinama, putničkim i teretnim vozilom, te progonom stoke i to putem u širini od 3,30 m do 3,50 m, u dužini od oko 100 m, poslužnom nepokretnosti tuženog označenom sa k.č. broj 256/10, potkućnica put bez oznake površine 440 m², upisana u zk. ul. broj 158 k.o. SP J, sa lokalnog puta sa istočne strane parcele tuženog do parcele tužioca i to u korist povlasne nepokretnosti parcela tužioca broj 254/3 bašča kod kuće površine 1500 m², upisana u zk. ul. broj 277 k.o. SP J, što je tuženi dužan priznati i trpjeti da se na osnovu ove presude u zemljишno-knjižnim evidencijama Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica S, tužiocu upiše pravo službenosti puta na poslužnoj nepokretnosti označenoj sa k.č. broj 256/10 potkućnica put bez oznake površine 440 m² upisana u zk. ul. broj 158 k.o. SP J.

Iz navedenih presuda proizilazi da su vođena dva postupka, prvi predmetni postupak radi utvrđivanja da ne postoji pravo služnosti preko parcele tužilaca broj 360 k.o. J, a drugi da je tužilac po samom zakonu stekao pravo služnosti puta na poslužnoj nepokretnosti tuženog broj 256/10 k.o. SP J, da se radi o istoj parceli koja je u prvom postupku označena po novom premjeru, a u drugom po starom premjeru, da su u prvom postupku učestvovali tužioci M. Đ. i M. Lj, dok u drugom nisu, da je M.M. u prvom postupku učestvovao na strani tuženog, dok je u drugom postupku radi utvrđivanja prava služnosti puta učestvovao na strani tužioca, a na strani tuženog učestvovao je M. B, koji je uknjižen u zemljишnoj knjizi kao vlasnik nepokretnosti, dok M. Đ. i M. Lj. koji su upisani kao posjednici iste nepokretnosti u katastru zemljišta i tu nepokretnost neposredno drže i u prvobitno vođenom postupku utvrđeni kao prepostavljeni vlasnici jer su tu nepokretnost stekli nasleđivanjem od svog oca M. J. nisu učestvovali.

Iz navedenog proizilazi da tuženi pokušava da bez učešća tužilaca M. Đ. i M. Lj. stekne pravo služnosti puta preko parcele koju tužioci zakonito drže u posjedu na osnovu kojeg bi tužiocima bilo naloženo da trpe da se on preko njihove parcele služi pravom prolaza, što po ocjeni ovog suda, osim što se tuženi poziva na novu činjenicu koja je nastala poslije okončanja ranijeg parničnog postupka, to ne može predstavljati ni činjenicu na osnovu koje bi za M. M. mogla biti donesena povoljnija odluka.

Stoga, predloženi dokaz po ocjeni ovog suda ne predstavlja relevantan novi dokaz u smislu odredbe člana 255. stav 1. tačka 9. ZPP-u, na osnovu kojeg bi za tužioca mogla biti donesena povoljnija odluka, pa prema tome nisu ni ispunjeni zakonski uslovi za ponavljanje predmetnog postupka.

Kako dati zakonski razlozi za ponavljanje pravosnažno okončanog postupka u ovoj pravnoj stvari nisu osnovani, to je primjenom odredbe člana 258. i 262. stav 1. ZPP-u, odlučeno kao u stavu prvom izreke ovog rješenja.

Imajući u vidu da je prijedlog za ponavljanje postupka odbijen kao neosnovana, to ni zahtjev tuženog za naknadu troškova ponavljanja postupka, shodno članu 386. stav 1. ZPP-u nije osnovan, pa je na osnovu člana 397. stav a. ZPP-u, odlučeno kao u stavu drugom izreke ovog rješenja.

S u d i j a
Prešić Vojka

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba vijeću Okružnog suda u Doboju u roku od 30 dana od dana prijema.

Tačnost отправка ovjerava
Šef sudske pisarnice
Dragana Damjanić Jevtić